MAKAMU wa Rais, Dk. Philip Mpango akizindua pikipiki 300 kwa ajili ya kazi za maofisa ugani. Ilikuwa Januari 17, 2022

Serikali ya awamu ya sita ya Rais Samia ilivyogusa kila eneo la sekta ya mifugo

Na MWANDISHI WETU

NI mwaka mmoja sasa tangu Serikali ya Awamu ya Sita inayoongozwa na Rais Samia Suluhu Hassan, iingie madarakani. Katika kipindi hiki cha uongozi wa serikali ya awamu ya sita shughuli mbalimbali za maendeleo zimeendelea kutekelezwa katika sekta mbalimbali ili kuwaletea maendeleo wananchi wake, mojawapo mwa sekta zinazoendelea kupewa msukumo mkubwa ni sekta ya mifugo.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki anaanika mafanikio hayo akisema serikali imeendelea kutekeleza kazi mbalimbali kwa lengo la kuleta tija kwa wananchi na Taifa kwa ujumla.

Ndaki anasema mafanikio mengi yamepatikana katika Serikali ya Awamu ya sita kupitia sekta ya mifugo,moja ya mafanikio hayo ni udhibiti wa magonjwa ya mifugo na upatikanaji wa chanjo dhidi ya magonjwa ya mifugo.

Kwa mujibu wa Waziri Ndaki, Serikali imeendelea kudhibiti magonjwa ya mifugo kwa kuzalisha chanjo ya magonjwa ya kipaumbele ambapo dozi 128,146,275 zimezalishwa kupitia taasisi ya chanjo (TVI) pamoja na Sekta Binafsi. Sambamba na hilo, Serikali imeendelea kuimarisha taasisi ya chanjo kwa kupatia mashine na vifaa vya thamani ya shilingi 2,400,000,000 huku Kampuni binafsi ya NOVABI ikizalisha dozi 50,000,000 za chanjo tatu, moja dhidi ya ugonjwa wa mdondo, ndui ya kuku na mafua ya kuku.

"Uwekezaji wa sekta binafsi pia umesaidia ongezeko la uzalishaji wa chanjo hapa nchini ambapo Kampuni ya Hester Bioscience Africa Limited katika kipindi hiki cha mwaka mmoja imezalisha dozi 6,130,000 dhidi ya magonjwa ya CBPP, PPR, Mdondo na Gumboro na dozi 609,274,706 za chanjo zimetolewa dhidi ya magonjwa ya mifugo, "anafafanua.

Aidha, Waziri Ndaki anasema, "Kufuatia uchanjaji, milipuko ya magonjwa imepungua hususan Kimeta toka milipuko mitano (5) kwa mwaka, mpaka miwili (2) huku milipuko ya magonjwa mengine nayo ikipungua, mfano mdondo, kichaa cha mbwa, sotoka ya mbuzi, homa ya mapafu ya ng'ombe na homa ya mapafu ya mbuzi.

Kuhusu udhibiti wa magonjwa kwa njia ya uogeshaji, Serikali imenunua lita 33,759 za dawa za kuogesha mifugo kwa shilingi 1,390,000,000 na kuwezesha wastani wa michovyo 462,167,216 kwa ng'ombe 289,097,367, mbuzi 198,958,720 na kondoo 111,943,913 na kusaidia kupunguza matukio ya magonjwa yaenezwayo na kupe kwa asilimia 31.8."

Katika hatua nyingine, anasema Serikali imeimarisha udhibiti wa magonjwa yaenezwayo na kupe na wadudu wengine kwa kuwezesha ujenzi wa majosho mapya 230 na ukarabati wa majosho 80 kwa shilingi 3,949,213,000.

Waziri Ndaki anaongeza, "Aidha, katika kuhakikisha shughuli za sekta ya mifugo zinaenda vyema Serikali imeboresha shughuli za ugani katika Mamlaka ya Serikali za Mitaa kwa kununua pikipiki 300 na kugawa katika halmashauri hizo huku ikijenga na kukarabati minada 11 kwa shilingi 7,783,004,976 ili kuwezesha biashara ya mifugo.

Biashara ya nyama imeendelea kuimarika ambapo tani 1,774.29 za nyama zenye thamani ya shilingi bilioni 9.91 ziliuzwa nje, na kuanzia mwezi Julai, 2021 mpaka Januari, 2022 jumla ya tani 9,668 za nyama tayari zimeshauzwa nje ya nchi."

Kuhusu ngozi, anasema Tasnia ya Ngozi imeendelea kuimarisha sekta binafsi na kuwezesha uzalishaji wa viatu vya ngozi jozi 3,004,700 huku jumla ya vipande vya ngozi 73,607 vyenye thamani ya shilingi 460,043,750 viliuzwa nje ya nchi.

Katika kuimarisha Tasnia ya Maziwa hapa nchini, Waziri Ndaki anasema Serikali kwa kushirikiana na sekta binafsi imewezesha uwepo wa vituo 238 vya kukusanya na kupooza maziwa, viwanda vya kusindika maziwa 104 na kufanya uzalishaji wa maziwa kuongezeka kwa asilimia 12.1 kutoka lita bilioni 2.7 hadi kufikia lita bilioni 3.1.

"Aidha, Serikali imeanza kufanya utambuzi wa mifugo kwa mfumo wa kielektroniki na mpaka kufikia Januari, 2022 jumla ya mifugo 1,504,659 katika mikoa 14 imewekewa hereni za kielektroniki na kusajiliwa kwenye mfumo wa utambuzi kwa mchanganuo wa ng'ombe 1,219,481, mbuzi 167,298, kondoo 61,571 na punda 56,309.

Kwa upande wa Rasilimali za Maji na Malisho kwa Mifugo, Serikali imechimbaji visima viwili (2) virefu na kukarabati malambo matatu (3) katika katika Halmashauri nne (4) huku ikiwezesha kupima na kutenga jumla ya Hekta 222,525.76 kwa ajili ya malisho ya mifugo katika Halmashauri nne (4) na kufanya eneo la malisho lililotengwa kufikia hekta 3,011,426.92," anaongeza Waziri Ndaki.

Aidha, Serikali imeanza kufanya utambuzi wa mifugo kwa mfumo wa kielektroniki na mpaka kufikia Januari, 2022 jumla ya mifugo 1,504,659 katika mikoa 14 imewekewa hereni za kielektroniki na kusajiliwa kwenye mfumo wa utambuzi kwa mchanganuo wa ng'ombe 1,219,481, mbuzi 167,298, kondoo 61,571 na punda 56,309.

Uhamasishaji wa hereni za kielektroniki kwa mifugo

Rais Samia alivyoipaisha sekta ya uvuvi

Mwandishi Wetu

TANGU kuingia madarakani ambapo sasa ni mwaka mmoja, Serikali ya Awamu ya Sita chini ya Rais Samia Suluhu Hassan, imefanya mambo makubwa ya kuingiza nchini. Miongoni mwa mambo hayo ni pamoja na kukuza sekta ya uvuvi.

Sekta ya Uvuvi ni miongoni mwa sekta muhimu ambazo zinachangia ni mhimili katika kutoa ajira na lishe bora kwa jamii hapa nchini. Mpaka sasa sekta hiyo inachangia ufanisi wa upatikanaji wa chakula na lishe kwa asilimia 30, na ajira za moja kwa moja za wavuvi 195,435 huku zaidi ya wananchi milioni 4.5.

Kufuatia umuhimu huo, Serikali ya Awamu ya Sita ya inayoongozwa na Rais Samia tangu aingie madarakani imeendelea kuipa kipaumbele sekta hiyo kwa kutekeleza miradi mbalimbali ya maendeleo, ili sekta hiyo iendelee kutoa mchango mkubwa kwa Taifa.

Miradi hiyo imelenga kulinda rasilimali za uvuvi, kukuza sekta binafsi kupitia uwekezaji, kujengea uwezo wa jamii ya wavuvi, kuboresha masoko ya uvuvi na mazingira ya uvuvi, kufanya utafiti na kuboresha mfumo wa takwimu za uvuvi.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki anataja mafanikio zaidi ya Serikali ya Awamu ya Sita ya Rais Samia akisema: "Miradi mmoja wapo unaotekelezwa na serikali ya awamu ya sita ni wa Usimamizi Shirikishi wa Rasilimali za Uvuvi Kusini Magharibi mwa Bahari ya Hindi (Southwest Indian Ocean Fisheries Governance and Shared Growth - SWIOFish), ambao unalenga kuongeza faida za kiuchumi, ajira na kimazingira ili kuwezesha uvuvi endelevu katika maeneo ya Bahari na Ukanda wa Uchumi wa Bahari."

Waziri Ndaki anasema mradi huo umetekelezwa katika pande zote mbili za Muungano wa Tanzania kwa thamani ya Dola za Marekani Milioni 36, ambapo Tanzania Bara ilipata Dola milioni 17.28, Serikali ya Mapinduzi Dola 11.52 na Mamlaka ya Usimamizi wa Uvuvi wa Bahari Kuu (DSFA), Dola milioni 7.2.

Mafanikio yaliyopatikana ni pamoja na Uendeshaji wa mazingira ya uvuvi ikiwemo Maabara ya Utafiti wa Uvuvi Dar es Salaam na Nyumba tatu za watumishi katika Hifadhi ya Bahari ya Silikanti Tanga (TACMP), na ofisi tano, pamoja na kuanzishwa kwa Vikundi vya Ulinzi Shirikishi wa Rasilimali za Uvuvi katika Halmashauri za Bagamoyo, Tanga Jiji, Mkinga, Pangani na Lindi Vijijini.

Aidha, anasema pamoja na mafanikio mengine, kupitia mradi huo, mapambano dhidi ya vitendo vya uvuvi haramu yameimarika hususan uvuvi wa mabomu katika Ukanda wa Bahari ya Hindi ambao umepungua kwa kiasi kikubwa.

Kwa mujibu wa Waziri Ndaki, mradi mwingine ni wa Kuwezesha Uwekezaji wa Programu ya Kilimo na Uvuvi (Agriculture and Fisheries Development Program-AFDP). Mradi huu unagharamiwa na Mfuko wa Kimataifa wa Maendeleo ya Kilimo (IFAD) kwa jumla ya dola za Marekani milioni 58.83 kwa kipindi cha miaka sita kuanzia Mwezi Julai 2021 ambapo Sekta ya uvuvi imepangiwa jumla ya dola za Marekani Milioni 34.

"Kupitia mradi huo sekta ya uvuvi itapata mafanikio, itanunua Meli nne (4) za Uvuvi kwa upande wa Tanzania Bara zitakazogharimu Shilingi bilioni 20 kwa ajili ya Uvuvi wa Ukanda wa Uchumi wa Bahari Kuu upande wa Ukanda ya Ukuzaji Viumbe maji. Serikali inatekeleza miradi sita (6) ya ujenzi wa vituo vya kuendeleza ukuzaji viumbe maji ikiwemo Ujenzi wa kituo cha Kuendeleza Ukuzaji Viumbe Maji Rubambagwe, kilichopo katika Mkoa wa Geita wenye Thamani ya Shilingi 3,077,427,961.40, Mradi wa ukarabati na upanuzi wa kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Ruhila kilichopo Mkoani Ruvuma unagharimu Shilingi 204,058,779," anafafanua Waziri.

Anaeleza: "Ukarabati na upanuzi wa kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Nyengedi utakaogharimu Shilingi 558,000,000. Serikali inaendelea na Ujenzi wa Kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Bahari cha Ruvula kilichopo katika Mkoa wa Mtwara wenye thamani ya Shilingi 983,442,274 na Ujenzi wa Kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Bahari Kunduchi kilichopo Dar es Salaam cha thamani ya Shilingi 1,645,000,000. Aidha, serikali inaendelea na Ujenzi wa mialo [illegible] ya uhifadhi samaki katika Halmashauri (14) ambapo utagharimu Shilingi [illegible]."

Kupitia Mamlaka ya Kusimamia Uvuvi wa Bahari Kuu (DSFA) kwa kushirikiana na Wizara zinazosimamia uvuvi (SMT na SMZ), anasema serikali ya awamu ya sita imetekeleza mradi wa Usimamizi wa Uvuvi katika Ukanda wa Kusini Magharibi mwa Bahari ya Hindi (SWIOFish) na baadhi ya mafanikio yaliyotokana ni pamoja na Kuandaa na kupitishwa kwa Sheria ya Kusimamia na Kuendeleza Uvuvi wa Bahari Kuu.

Waziri anaongeza, Sheria na Kanuni hizo zimechochea uwekezaji katika uvuvi wa Bahari ambapo DSFA kuanzia mwezi wa Juni 2021 hadi sasa imekusanya Shilingi bilioni 2.4 na kutoa gawio kwa serikali (SMT na SMZ) ya asilimia 50 ya mapato hayo.

"Pia, kufuatia mradi wa kutambua Maeneo yenye Samaki wengi Baharini (Potential Fishing Zone - PFZ), jumla ya wavuvi wadogo 3,360 wamefaidika na mradi huu katika maeneo ya mwambao wa Tanzania ikiwemo Mafia, Kungwe, Wete, Bagamoyo na Kilwa, kwa kutumia teknolojia hii imewezesha wavuvi kupunguza kwa asilimia 50 ya gharama na muda wa kutafuta samaki.

Vilevile, kupitia, tafiti za uvuvi kwenye Bahari Kuu na Maji ya Kitaifa kufichua mnyororo wa thamani, wingi wa samaki, maeneo ya mazalia ya samaki na hali za kimazingira ya bahari zinazochangia katika upatikanaji wa samaki. Tafiti hizo zimegharimu Shilingi bilioni 1.7. Pia, Kujengea uwezo taasisi za utafiti na vyuo vikuu nchini kwa kutoa vifaa vya utafiti vyenye thamani ya Shilingi milioni 360.

Kuwajengea uwezo wavuvi wadogo kwa kuwapatia vifaa vyenye thamani ya Shilingi milioni 204 vya kuwawezesha kukusanya takwimu na kuchobua uvuvi haramu, kwa kusimamia Sheria na Kanuni na kuboresha mfumo ya kufuatilia mienendo ya meli na kufanya doria za angu kwa kushirikisha taasisi za Serikali SMT na SMZ," anafafanua.

Rais Samia aliapishwa Machi 19, mwaka jana na mwaka huu anatimiza mwaka mmoja madarakani, huku serikali anayoiongoza ikiwa inatekeleza miradi mbalimbali mikubwa ya kisekta.

NGEKEWA>Ndiye mnyama anayependwa na viumbe wengi wa porini na majumbani

FAHAMU UNDANI WA NGEKEWA MNYAMA MWENYE KUPENDWA

Na JACQUILINE MASSANO

NGEKEWA ni mnyama anayefahamika kwa jina la kigeni kama Capybara.

Ngekewa pia ni mnyama aishie porini na moja ya tabia zake kuu ni kupendwa na wanyama wenzake.

Ni mnyama mwenye urefu wa sentimita 134 na uzito unaokadiriwa kuwa kilo 66 na asili yake ni Amerika ya Kusini. Pia, ni mnyama ambaye anapenda kukaa karibu na maji na anapohisi hatari hulazimika kuzamia ndani ya maji na ana uwezo mkubwa wa kuogelea. Akiwa ndani ya maji anaweza kutumia dakika tano bila kutoka na hubana pumzi ndani ya maji anapohisi hatari ya kushambuliwa na adui yake. Huyu Ngekewa ndiye mnyama anayependwa na viumbe wengi wa porini na majumbani.

Anapokuwa amekaa, mnyama huyo utakuta kuna wanyama na ndege wamemzunguka na hakuna anayemdhuru. Wanyama kama mamba, chatu, nyani, paka, kobe na hata ndege wa aina mbalimbali, hupenda kukaa karibu naye na kufurahia maisha hayo mnyama huyu huhesabika kama kiumbe chenye bahati ya kupendwa na viumbe wengine wakiwemo maadui zake.

Katika kamusi ya Lugha ya Kiswahili, neno Ngekewa maana ni kumzungumzia huyu mnyama pia imetafsiriwa kama bahati au yenye bahati na ndio maana hata mtaani mtu mwenye bahati huambiwa ana ngekewa. Asili ya maana ya neno ngekewa ipo katika kupendwa kwa huyu mnyama na viumbe mbalimbali hata wale wa hatari.

Scanned with CamScanner

Ndani ya Habari

KIMATAIFA: Siku 81 za uamuzi mgumu Chelsea **UK 26**

STAREHE: Siyo kila wimbo una simulizi kideonii **UK 13**

Mfugaji wa kuku wa nyama, Joyce Mwakyembe ambaye ni mkazi wa Kibaha Mlembesaba mkoani Pwani akiwahudumia kuku wake. **Picha na Sanjito Msafiri**

Wafugaji walia kupaa bei chakula cha kuku

Sanjito Msafiri, Mwananchi
smsafiri@mwananchi.co.tz

Kibaha. Licha ya shughuli ya ufugaji kuku wa nyama kuwa ajira kwa watu wengi, imekuwa ikigeuka mwiba kwa wafugaji wengi kutokana na kupanda kwa gharama za uendeshaji na ukosefu wa soko la uhakika.

Baadhi ya wafugaji hao wanasema hakuna wanachokipata katika shughuli hiyo zaidi ya kuambulia sifa kuwa wanafuga na wana mabanda ya kuku majumbani mwao.

Wakizungumza na gazeti hili kwa nyakati tofauti mkoani Pwani, wafugaji hao walisema licha ya kupanda bei ya bidhaa hizo, lakini unapofika wakati wa kuuza ni vigumu kupata soko endelevu, badala yake wanauza kidogo kidogo kwa bei ile ile ya siku zote na fedha inaishia kuwahudumia kuku.

"Nimekuwa nikijihusisha na shughuli ya ufugaji wa kuku kwa kipindi kirefu. Huko nyuma faida ilikuwa inaonekana, lakini baada ya bidhaa za kuhudumia kuku kupanda bei tunafanya biashara kwa mazoea," anasema Joyce Mwakyembe, mfugaji kutoka Kibaha.

Mwakyembe anasema kwa kawaida unapofuga kuku wa nyama ukiweka vifaranga bandani unatakiwa uwatunze kwa majuma manne ili uwauze, lakini kutokana na kutokuwa na soko la uhakika inakuwa ngumu kuwauza kwa pamoja.

"Unakaa nao bandani hadi wiki sita, kadri wanavyokaa ndivyo wanavyokula na kuongeza gharama, wakati huo bei inabaki ile ile ya Sh5,500 au Sh6,000 kwa kuku mmoja," anasema Mwakyembe.

Akifafanua gharama za uendeshaji hadi mzunguko wa gharama hadi kuku kuingia sokoni, Mwakyembe anasema kifaranga kimoja kinauzwa Sh2,400 na kutolea mfano wa vifaranga 400 kuwa ni sawa na Sh960,000, ambapo idadi hiyo kwa siku wanakula mfuko mmoja wa chakula ambao unauzwa Sh70,000, hivyo kwa kipindi cha wiki nne wanakula mifuko 28 ambayo ni sawa na Sh1,960,000.

"Gharama nyingine ni maji, kwa wastani yanaweza kutumika ya Sh60,000, umeme Sh16,000, chanjo Sh30,000, hesabu jumla inakuwa Sh3,026,000, ukiweka na malipo ya msimamizi ambayo inategemeana inaweza kuwa Sh50,000 unajikuta umetumia fedha nyingi kuliko utakayokuja kuingiza uswauza," anasema.

"Huwezi kupata mnunuzi akanunua kuku wote kwa mara moja, ni vigumu, unaweza kuuza kuku 10, kesho ukauza kuku 105, ukakaa hata siku tatu bila kuuza na wakati siku zinapoongezeka kwa zaidi ya wiki nne na gharama za uendeshaji zinaongezeka kwa sababu inabidi uwahudumie kama mwanzo," anasema.

Anasema kuwa changamoto ya soko ni kubwa, kwani wanunuzi wanaotegemewa ni wale wanaokaanga chipsi mitaani, ambao hawana uwezo wa kununua kuku wengi, kibaya zaidi ndio wanaopanga bei na mfugaji akikataa bei yao atabaki na kuku wake bandani.

Mwakyembe anaishauri Serikali kuangalia uwezekano wa kupunguza gharama ya kodi kwa wazalishaji wa vyakula vya mifugo na kuweka bei elekezi ambayo itakuwa rafiki kwa wafugaji wa kuku,

Sh6,000

Bei ya juu ya kuku wa nyama akifugwa kwa wiki nne, ikiwa ni bei ya miaka mingi iliyozoeleka na wanunuzi licha ya bei ya chakula imepanda.

hali itakayowezesha kupungua kwa gharama za uendeshaji.

Kuhusu masoko, Mwakyembe anasema kuwa Serikali inapaswa kutenga soko maalumu la kuuza kuku kwa mfumo wa uzito kwa kupima kwenye mizani.

"Tukifanya hivi tunaweza kupata faida kidogo na kuganga na wenzetu wanaochuuza waliokaangwa, tofauti na hilo hii biashara itatushinda, maana hakuna kinachopatikana," anasema.

Kwa upande wake Nassoro Mayanja, mfugaji kuku wa nyama mkoani Pwani anasema kuwa shughuli ya ufugaji wa kuku inahitaji moyo wa uvumilivu kwa sababu changamoto zake ni nyingi, zikiwamo kufanya biashara bila kupata faida kulingana na ulichowekeza.

Anasema mwarobaini wa changamoto hiyo ni Serikali kudhibiti upandaji holela wa vyakula vya mifugo, vikiwamo vya kuku wa nyama. "Tukinunua chakula, vifaranga na bidhaa nyingine za kukuza kuku kwa bei yenye nafuu na mayoe ewekwa siyo hii wauzaji wanaanua tu kutupandishia, tutapata faida, Serikali iliangalie hili," anasema Mayanja.

Kwa upande wa mfugaji Mery Joseph anasema kuwa ili kuwawezesha wafugaji kufanya shughuli hiyo kwa tija, wanapaswa kuunda shirikisho lao na kuchagua viongozi watakaowasaidia kufikisha kilio chao serikalini.

Alisema kuwa bila kufanya hivyo wataendelea kuandamwa na changamoto hizo, jambo litakalosababisha kushindwa kuendelea kufuga na kuikaribisha umaskini badala ya kujikwamua kiuchumi kama walivyokuwa wanatarajia hapo awali.

UPANDAJI HOLELA BEI YA CHAKULA CHA MIFUGO

Mwakyembe anasema gharama za uendeshaji, ikiwamo za chakula na dawa ni kubwa kuliko bei ya kuku wakishatimiza wiki nne.

Wanunuzi wa kuku wa nyama ndio wanaopanga bei ambapo kuku mmoja hununuliwa kwa Sh5,500, imezidi Sh 6,000 kutegemea na maeneo, ingawa sehemu kubwa bei ni hizo. Chakula cha kuku kilikuwa Sh50,000 mpaka Sh 60,000, lakini sasa mfuko mmoja wa kilo 50 unafika mpaka Sh 75,000, bado maji, dawa, virutubisho, umeme na utunzaji banda. Mwisho wa siku hakuna kinachopatikana na usipokuwa makini hata mtaji unakata.

Naibu Waziri mifugo na uvuvi afafanua

Akizungumzia changamoto hizo Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdalah Ulega alisema kuwa Serikali inaendelea kuandaa mazingira bora kwa wafugaji ili waweze kufuga kwa tija na kujikwamua kiuchumi.

"Kuhusu kupanda bei ya vyakula ni kweli, lakini inatokana na kuathirika kwa malighafi, ikiwamo mahindi," anasema Ulega.

Anasema "Tunaendelea kuzungumza na wataalamu wa Wizara ya Kilimo ili kuweka mikakati ya kuhifadhi chakula cha ziada ambacho kitakuwa kwa ajili ya wazalishaji wa chakula cha mifugo, kama tunavyohifadhi chakula cha binadamu".

Anasema namna kuku hao wa nyama wanavyouzwa na mantiki yaliyojengeka kwa jamii, hivyo ili kufikia mabadiliko kunahitajika muda wa ziada.

"Wazo la kuuza kuku kwa uzito kwenye mizani ni zuri na tutaliweka katika mikakati itakayofanyiwa kazi," anasema.

Scanned with CamScanner

Ripoti samaki kufa Mto Mara yatolewa

Na Richard Mahere, MWANZA

SIKU nne baada ya samaki aina ya sato kuonekana wakielea wakiwa wamekufa ndani ya Mto Mara mkoani Mara, Bodi ya Maji Bonde la Ziwa Victoria imetoa matokeo ya utafiti wa sampuli za maji walizopima katika maabara yao.

Matokeo ya utafiti huo yanaonyesha samaki hao wamekufa kutokana na kukosa hewa ya oksijeni kutokana na kuwapo mafuta aina ya oili na grisi yaliyotanda juu ya maji eneo la Mto Kirumi.

Mwanzoni mwa mwezi huu, samaki walionekana wakielea huku wakiwa wamekufa katika mto huo na kuzua taharuki kwa watu wanaopakana na eneo hilo.

Akizungumza jana na waandishi wa habari ofisini kwake jijini Mwanza, Mkurugenzi Mkuu wa Bodi ya Maji Bonde la Ziwa Victoria, Renatus Shinhu, alisema uchunguzi wa awali unaonyesha kuwapo kiwango kikubwa cha mafuta aina ya oili na grisi.

Alisema katika maji hayo wamebaini kuwapo kiwango kikubwa cha mafuta hayo kuliko kinachokubalika kwa mujibu wa viwango vya ubora wa maji Tanzania cha TZs 2068 2017.

Shinhu alisema kukosekana kwa hewa ya oksijeni ndani ya maji kumesababisha vifo vya viumbe hai wakiwamo samaki.

Kuhusu maji kuwa meusi na kutoa harufu mbaya, mkurugenzi huyo alisema wanaendelea na uchunguzi ili kubaini hali hiyo imetokana na nini.

Hata hivyo, mkurugenzi huyo hakusema yalikotoka mafuta hayo yaliyotanda juu ya maji kwenye mto huo, zaidi ya kubainisha kuwa chini ya Daraja la Kirumi kumetanda mafuta hayo, akisisitiza bado wanaendelea na uchunguzi.

Habari kutoka katika vijiji vinavyopakana na mto huo, zinadai wananchi ambao wanatumia maji hayo kwa ajili ya kunywa, kunywesha mifugo na kufanya shughuli za uvuvi, wameingiwa hofu.

Licha ya samaki hao kufa wenyewe, baadhi ya wananchi wametumia fursa hiyo na kuingia mtoni na kuwaokota kisha kuwauza kwa wananchi kwa bei rahisi.

Vijiji vilivyokumbwa na tatizo hilo ni pamoja na Kuruya, Kwibuse na Marasibora na maji hayo yaliyochafuliwa yanaingia katika Ziwa Victoria, jambo ambalo linaweza kusababisha samaki zaidi kufa ziwani.

Akizungumzia sakata hilo siku nne zilizopita, Katibu Mkuu wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Rashid Tamutamu, alisema uchunguzi wa vifo hivyo vya samaki umeanza.

Alisema sampuli za samaki hao zimepelekwa katika maabara ya usalama wa chakula mjini Musoma mkoani Mara ili kujua chanzo cha vifo hivyo.

Scanned with CamScanner

MWANANCHI UK 24

Serikali yajipanga malisho ya mifugo

'Kwa sasa tuna mifugo milioni 67 inayojumuisha ng'ombe, kondoo, mbuzi na punda, idadi hii kubwa kuliko idadi ya watu. Jancao itsaidia kufuga kisasa.'
Ndaki.

Ephrahim Bahemu, Mwananchi

Dar es Salaam. Ili kukabiliana na upungufu wa malisho ya mifugo, Serikali inatarajia kuanzisha mashamba 10 ya nyasi aina ya juncao katika kila wilaya nchini na baadaye kusambaza mbegu zake kwa wafugaji.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki amebainisha hilo kwenye warsha ya wadau wa kilimo waliojadili teknolojia hiyo mpya inayotajwa kuwapa suluhisho wafugaji wa nchini China.

"Tunataka kuziba pengo la malisho nchini, ndiyo maana tunaangazia teknolojia hii ili kuleta tija zaidi. Juncao yatasaidia yanapotekea mabadiliko ya hali ya hewa kama ukame na kusababisha kukosekana malisho," alisema.

Ndaki alisema Serikali imeomba fedha kutoka Shirika la Maendeleo la China (China Aid) ili kutekeleza mpango huo.

"Kwa sasa tuna mifugo milioni 67 inayojumuisha ng'ombe, kondoo, mbuzi na punda, idadi hii ni kubwa kuliko idadi ya watu na tunahitaji kuwa na ufugaji ambao mtu anaweza kufuga mifugo mingi katika eneo dogo, jancao itatusaidia," alisema Ndaki.

Scanned with CamScanner